

ARV – Aktivt rovdryvern

Organisasjonsnummer: 825 731 342
Vipps: 686985
Kontonr: 1813 43 97884

ARV – Leder Jim Schelander, c/o Sandvollveien 48, 1425 Ski
Epost:post@aktivtrovdyrvern.no

Dato: 06.09.2022

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Klage fra Aktivt Rovdyrvern på rovviltnemndene region 4 og 5 sitt vedtak om lisensjakt på 14 (!) ulver utenfor forvaltningsområdet for ulv 2022/2023

Hitsatt utdrag fra vedtaket datert 26.08.2022 kursivert:

Rovviltnemndene anser at en kvote på 14 ulver utenfor ulvesonen, ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2022. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7.

Ulv er totalfredet i Norge siden 1973 og skal følgelig unntaksvis avlives dersom alt annet er forsøkt av avvergende tiltak og det skal dessuten dreie seg om reelt skadegjørende individ. Totalfredet betyr utledet at de ikke skal drepes, men beskyttes. Ulv er som kjent kritisk truet og står på rødlisten til Artsdatabanken over truede arter som skal ha særlig prioritet og beskyttelse.

Forvaltningsområder hvor truede arter skal ha særlig prioritet er en særnorsk konstruksjon med sin todelte målsetting, som viser seg ikke å være forenlig med bærekraftige bestander eller med forvaltningspraksis i andre land bundet av Bernkonvensjonen. Praksisen ved at ulver som befinner seg utenfor ulvesonen nærmest betraktes som fritt vilt og kan skytes ut i stort monn er derfor helt feilaktig og truer bestandens overlevelse i Norge på kort og lang sikt. Derne har det også utviklet seg en malpraksis med utskyting av stabile familiegupper innenfor sonen også de siste årene. Lisensjakt innenfor ulvesonen er sågar kjent lovstridig, jfr. lagmannsrettens dom av 06.07. d.å.

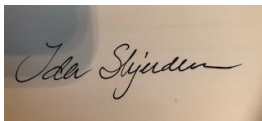
Det norske bestandsmålet er politisk fundert og er ikke forankret i forskningsbasert kunnskap om antall og krav til genetisk variasjon som kjennetegner levedyktige bestander og er således i strid med våre forpliktelser til Bernkonvensjonen hvor ulv figurerer i appendix ii og er dessuten i strid med Naturmangfoldloven.

ARV er med få unntak prinsipielt imot all utskyting og avlivning av våre truede toppredatorer.

Denne innstillingen fra Rovviltnemndene kan ikke oppfattes som annet et rent ressentiment mot arten i Norge og vil uvegerlig føre til totalutryddelse sammenholdt med øvrige såkalte skadefellinger, ekstraordinære uttak og annen utskyting av ulver i og utenfor sonen, herunder lisensjakt og ulovlig jakt.

Det skal også nevnes at nemndene alt overveiende synes å bestå av inhabile mennesker som selv har næringsinteresser i konflikt med rovdyr. De er således ikke kompetente til å ivareta det enorme ansvaret det er å bevare levedyktige bestander av truede arter i Norge. Nemndene bør bestå av nøytrale forskere og fagfolk og basere sine vurderinger på kunnskap om bestander og populasjonsgenetikk.

Det anmodes om at klagen tas til følge og at rovviltnemndenes vedtak forkastes.

A small rectangular image showing a handwritten signature in cursive script, which reads "Ida Skjerden". The signature is written in dark ink on a light-colored background.

Ida Skjerden

Aktivt Rovdyrvern (ARV)

Kopi: Leder ARV, Jim Schelander

Til:

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

16.09.2022

Sendt til:

Rovviltnemndene i region 4 og 5
Statsforvalteren i Innlandet
sfinpost@statsforvalteren.no
fmoachi@statsforvalteren.no

Ref.nr: 3/22

**KLAGE PÅ VEDTAK OM KVOTE FOR
LISENSFELLING AV ULV UTEFOR ULVESONEN
I 2022/2023**

NOAH – for dyrs rettigheter (NOAH) påklager med dette vedtak om kvote for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i 2021/2022, fattet av rovviltnemndene i region 4 og 5. Rovviltnemndene har vedtatt kvote for lisensfelling av **14 ulver**.

Innledningsvis vil NOAH uttrykke stor bekymring over norsk rovdyrpolitikk hvor unntak fra forbudet mot skyting av ulv anvendes så vidt at forbudet er blitt selve unntaket og skyting av ulv er hovedregelen, utenfor ulvesonen. En slik praksis er ikke i samsvar med Bernkonvensjonen. Etter NOAHs oppfatning unnlot Høyesterett å gi svar på spørsmålet om hvorvidt Norge opptrer i samsvar med Bernkonvensjonen når det gjøres et så vidtgående unntak fra artikkel 4 i Bernkonvensjonen, jf. HR-2021-662-A, avsn. 89.

NOAH mener at vedtaket er i strid med føringene fra Stortinget. Vi henviser til Meld. St. 21 (2015-2016) Ulv i norsk natur hvor det er skrevet under punkt 6.1 at «Dersom over halvparten av reviret ligger innenfor ulvesonen, skal reviret regnes som innenfor sonen». Det er dermed ikke hjemmel for lisensfelling etter naturmangfoldloven § 18 b eller § 18 c for eventuelle reviretablerte ulver verken i beiteprioriterte områder eller i øvrige områder utenfor ulvesonen i region 5 dersom ulvene tilhører et revir hvor mer enn 50% av reviret ligger innenfor sonen. Enhver felling av revirhevdende ulver som etter denne regelen anses som innenfor sonen forutsetter at det fattes et nytt vedtak om dette før fellingen gjennomføres og ikke etter det.

I denne forbindelse vil NOAH påpeke at vi anmeldte jaktleder Halvor Sveen til politiet etter at jaktlaget til Sveen skøyt to ulver i Slettås-reviret i desember 2021 uten hjemmel i vedtaket om lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen. Saken er fortsatt ikke avgjort og Riksadvokaten har i juni 2022 bedt om en uttalelse om disse forholdene fra statsadvokaten.

NOAH vil også henvise til svar fra Statsforvalteren i Innlandet av 12.01.2022 til NOAHs bekymringer over lisensfelling av Slettås-ulvene i desember 2021:
«Hadde vi på forhånd visst om at Slettås-flokken kunne bevege seg ut av ulvesona ville vi nok ha hatt samtaler med Klima- og miljødepartementet om en endring av jakttilsrammen for et avgrenset område fram til 1. januar. Som ting ble, rakk vi aldri å gå grundig inn i denne problemstillingen før de to lederdyrene i flokken ble felt.»

NOAH stiller seg spørrende hvordan planlegger Statsforvalteren å sikre at slike ulovlige skytinger unngås denne sesongen. NOAH kan ikke se at vedtaket inneholder noen forholdsregler for å hindre at det skytes ulver fra revir som ligger hovedsakelig (mer enn 50%) innenfor ulvesonen.

Det bør ikke tillates skyting av ulv utenfor ulvesonen siden vilkårene for lisensfelling av 14 ulver ikke er oppfylt:

1. Vilåret om at lisensfelling ikke truer bestandens overlevelse er ikke oppfylt, jf. nml § 18 annet ledd, og vurdering/begrunnelse knyttet til dette vilåret ikke oppfylder kravene i nml §§ 8, 9 og 10;
2. Vilåret om offentlige interesser av vesentlig betydning i § 18 første ledd bokstav c i nml, ift. lisensfelling av ulver i blå sone (rovviltprioriterte område nord for ulvesonen og øst for Glomma i Hedmark, med unntak av beiteområdet til Sølendalen havnelag), er ikke oppfylt, og vurdering/begrunnelse knyttet til dette vilåret ikke oppfylder kravene i forvaltningsloven §§ 17 og 25;
3. Vilåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt, jf. § 18 andre ledd i nml, og vurdering/begrunnelse knyttet til dette vilåret ikke oppfylder kravene i forvaltningsloven §§ 17 og 25.

NOAH mener at vedtaket strider mot nasjonal og internasjonal lov - §§ 4, 5, 8, 9, 10 og 18 i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112 og artikler 2, 6 og 9 i Konvensjon om vern av ville europeiske planter og dyr, og deres naturlige leveområder (Bern-konvensjonen) - og bør omgjøres slik at det ikke tillates noen lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen.

1. Vilåret om at skyting av 14 ulver ikke er skadelig for bestandens overlevelse, er ikke oppfylt

Ved å skyte alle ulver som vandrer utenfor ulvesonen, gis det ikke rom for vandring, noe ulvebestanden er helt avhengig av for å overleve. Generelt mener NOAH at ulver må tillates å vandre nettopp fordi det er den eneste måten at ulven kan fylle sin økologiske rolle, samt tilføre nye gener og sørge for at det er en mulighet for enslige foreldre å danne nye par slik at revirene kan holde seg stabile. På den måten vil man også ha størst mulighet til å unngå unødvige skade på beitedyr.

Bestandsmålet for ulv er satt slik at ynglinger utenfor ulvesonen skal medregnes, jf. § 3 første ledd i rovviltforskriften. Det var opprinnelig ikke ment at prinsippet om geografisk differensiert forvaltning skulle anvendes slik at det ikke kan forekomme etablerte ulveflokker utenfor ulvesonen.

I tillegg kommer det svært alvorlige faktum at det i liten grad tas hensyn til genetisk verdifulle dyr. Senest i 2018 ble to ulver med viktige gener skutt. Likeledes ble det skutt 2 dyr i 2017 som også bar viktige gener. Dette var ulver som Sverige hadde fulgt tett og prøvd å beskytte - inntil de vandret inn i Norge og ble skutt. Det er en uholdbar situasjon og en særdeles uforsvarlig forvaltning. Lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen setter ulvebestandens overlevelse i fare, siden det er høy sannsynlighet for at genetisk viktige dyr skytes.

NOAH finner det svært kritikkverdig at det ikke er nevnt i saksdokumentene at ulven er kategorisert som sterkt truet på den svenske rødlista 2020.¹ Det betyr at bestandens status i Sverige har forverret seg sammenlignet med rødliste-vurderingen fra 2015 da ulven var kategorisert som sårbar. Dette kunnskapsgrunnlaget burde ha vært tatt med i vurdering av vilåret om bestandens overlevelse i Skandinavia. Rødlistevurdering gir et mer helhetlig bilde om bestandens status enn de matematiske beregningene om populasjonsstørrelsen med ulike beskatningsnivå. Det er ikke vurdert viktigheten

¹ <https://artfakta.se/naturvard/taxon/canis-lupus-lupus-100024>

av å tilrettelegge vandring av ulv og av å beskytte og opprettholde sosial struktur i ulvebestanden, for bestandens overlevelse på lang sikt.

Ulven er et sosialt dyr, noe som betyr at bestanden er i stand til å overleve kun når de sosiale strukturene i bestanden er sterke. Det er ikke tilstrekkelig å fokusere kun på vern av genetisk viktige individer. Fokuset bør være på å bevare og forsterke sosiale bånd i ulvefamilier. NOAH henviser til forskningsartikkel publisert i *Functional Ecology* i 2015 "Heavily hunted wolves have higher stress and reproductive steroids than wolves with lower hunting pressure":

« ... a predicted outcome of such population disturbances is the loss of genetic diversity that can lead to a decrease in individual fitness and evolutionary potential, as well as an increased risk of population extinction (Frankham, D. & A. 2002; Leonard, Vila & Wayne 2005). Indeed, elevated stress and reproductive hormones in hair or feathers have been associated negatively with fitness (Koren et al. 2011) and proxies of fitness (Macbeth et al. 2012; Bryan et al. 2013b). Moreover, chronic stress may have evolutionary consequences for wolf populations via epigenetic, intergenerational changes (McGowan & Szyf 2010; Cao-Lei et al. 2014).»²

Dette taler for at det ikke bør tillates lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen. Den omtalte kunnskapen tyder på at det er grunnlag til å være føre-var i vurdering av hvorvidt vilkåret om bestandens overlevelse er oppfylt. NOAH mener at kunnskapsgrunnlaget i rovviltnemndenes vurdering er mangelfullt og oppfyller ikke krav til kunnskapsgrunnlag i nml § 8.

NOAH stiller seg uforstående til følgende avsnitt på side 8 i sekretariatets innstilling:

«Naturvårdsverket har på bakgrunn av faglige utredninger kommet frem til en referanseverdi for såkalt gynnsam bevarandestatus i den svenske og skandinaviske ulvebestanden. Det legges til grunn at den sør-skandinaviske bestanden må bestå av minst 340 ulver for å ha gynnsam bevarandestatus, fordelt på minst 300 ulver i Sverige og minst 40 i Norge.»

Når man ser på Naturvårdsverkets vurdering, så er det kun snakk om 300 ulver i Sverige. Naturvårdsverket har ikke uttrykt seg om *gynnsam bevarandestatus* av en sørskandinavisk ulvebestand, kun om *gynnsam bevarandestatus* av ulvebestanden i Sverige.³ Det henviste avsnittet har dermed ingen støtte i Naturvårdsverkets offisielle dokumenter. I tillegg er det juridisk svært tvilsomt hvorvidt Sverige som EU-medlemsland har adgang til å inkludere ulver som finnes i land som ikke er medlemmer av EU, i sine bestandsvurderinger. Dette var en av de spørsmålene tatt opp i den såkalte Tapiola-dommen fra 2019 (C-674/17, *Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry*) avsn. 60. Det juridiske spørsmålet om det er rettslig adgang for norske myndigheter til å se på den sørskandinaviske ulvestammen som ett når Sverige er hindret fra å gjøre det, er fortsatt ikke besvart. Da er den beste og tryggeste fremgangsmåten at forvaltningsmyndigheter gjør en vurdering av vilkåret om hvorvidt skyting av ulv vil være skadelig for bestandens overlevelse, som baserer seg på den norske ulvebestanden uten hensyn til ulvene som finnes i Sverige. En slik vurdering bør være vitenskapelig begrunnet. Det mangler fortsatt en slik vitenskapelig vurdering for norsk ulvebestand. Dette medfører at kunnskapsgrunnlaget til rovviltnemndenes vedtak ift. vilkåret om bestandens overlevelse ikke oppfyller nml § 8 og vedtaket lider av grov saksbehandlingsfeil.

² Bryan, H. M., Smits, J. E., Koren, L., Paquet, P. C., Wynne-Edwards, K. E., & Musiani, M. (2015). Heavily hunted wolves have higher stress and reproductive steroids than wolves with lower hunting pressure. *Functional Ecology*, 29(3), 347-356.

³ Se på «Delredovising av regeringsoppdraget att utreda gynnsam bevarandestatus för varg (M2015/1573/Nm)» av 6. oktober 2015 NV-02945-15 på side 7.

NOAH mener at det ikke bør tillates lisensfelling utenfor ulvesonen, siden det i seg selv vil være skadelig for bestandens overlevelse på lang og kort sikt.

2. Det finnes ikke noe hjemmel for å skyte ulv i blå sone utenfor ulvesonen ut ifra nml § 18 første ledd bokstav c

Siden det ikke har oppstått skader på beitedyr utenfor ulvesonen i region 5 (blå sone), med unntak av beiteområdet til Sjølendalen havnelag, i en slik grad at det er adgang til å anvende § 18 første ledd bokstav b som hjemmelsgrunnlag for skyting av ulver utenfor ulvesonen, har rovviltnemndene isteden begrunnet vedtaket med «offentlige interesser av vesentlig betydning», jf. nml § 18 første ledd bokstav c. Det er lagt avgjørende vekt på hensynet til forutsigbarhet og konfliktdemping i forvaltningen og hensynet til økt tillit til rovviltforvaltningen under denne unntakshjemmelen.

Det er understreket i flertallsmerknader (Innst. 257 L (2016-2017)) at ved vurderingen av offentlige interesser skal det foretas en konkret vurdering i det enkelte tilfelle. NOAH kan ikke se at det har vært foretatt noen konkret vurdering. Når Høyesterett har kommet til at «den differensierte rovdyrforvaltningen en form for interesseavveining i forkant», betyr det ikke at man helt kan unnlate å foreta en vurdering av ulike hensynene som gjør seg gjeldende. Når forutsigbarhet «ved at det kan forventes at ulv ikke etablerer seg i områder utenfor ulvesonen» gis avgjørende vekt som «en offentlig interesse av vesentlig betydning» etter nml § 18 første ledd bokstav c, vil dette medføre at hele unntaksbestemmelsen i § 18 mister sin hensikt og ulv som en naturlig forekommende art i Norge er faktisk blitt fjernet fra naturmangfoldlovens virkeområde. Det er vernet av ulv som er gjort til unntakstilfelle. Dette er neppe i samsvar med Bernkonvensjonen.

NOAH bemerker i tillegg at det å skyte ville dyr ut ifra et ønske av «de som bor og arbeider utenfor ulvesonen» slik at disse dyrene ikke forekommer i sine naturlige utbredelsesområder, er heller ikke i samsvar med dyrevelferdsloven § 3 som fastslår at dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. I tillegg representerer en slik oppfatning kun et mindretall av mennesker som «bor og arbeider» utenfor ulvesonen, og unnlater å ta hensyn til det flertallet som vil ha ulv i områdene hvor de bor, eller som er nøytrale til ulv. NOAH reagerer på at det ikke legges vekt på NINAs forskning over flere år, som viser at også i områdene med ulv er et stort flertall positive til ulv. Forskningen viser at den største gruppen i disse områdene er de som liker ulven godt (ca. 36%), mens de som misliker ulven sterkt utgjør et klart mindretall (ca. 13%). Hele 60% uttrykker at de liker ulv.⁴

NOAH mener at det heller bør åpnes for yngling av ulver i blå sone utenfor ulvesonen, siden dette vil øke forutsigbarhet pga. ulvens forutsigbare områdebruk. Det er påpekt i Meld.St.21 (2015-2016) at «Ulvens revirhevdende atferd medfører en forutsigbar områdebruk». Dette vil igjen kunne gi større mulighet til å fokusere på tiltak som er rettet mot å legge til rette for sameksistens med ulv som etter hvert vil føre til lavere konfliktnivå. NOAH vil understreke at effektiv konfliktdemping ikke bare dreier seg om å få ned den faktiske skaden (på for eksempel beitedyr), men om å øke toleransen for tilstedeværelsen av ulv. Dette bør innebære aktivt engasjement på lokalt, regionalt og sentralt nivå for å øke forståelse og aksept for ulv og andre rovdyr, noe som også vil hjelpe med å håndtere problematikken rundt opplevelse av frykt og utrygghet hos de som eventuelt føler dette.

NOAH mener at myndighetene må jobbe for å skape tillit rundt forvaltning som prioriterer beskyttelse av ulv, og ikke det motsatte – nedskyting av ulv. En interesse i å imøtekomme

⁴ Krange, O. Skogen, K. 2019. Ulovlig jakt på store rovdyr. Holdninger i befolkningen, lokalsamfunn og blant jegere. NINA Rapport 1663. Norsk institutt for naturforskning.

forventningen at det ikke skal forekomme noen ulver utenfor ulvesonen var neppe ment å utgjøre en offentlig interesse som kan begrunne unntak fra den strenge beskyttelsen av ulv etter Bernkonvensjonens artikkel 9.

3. Vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldloven § 18 kan uttak av ville dyr bare gjøres hvis formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Det er ikke foretatt noen vurdering av andre tilfredsstillende løsninger i vedtaket og derfor oppfylder vedtaket ikke vilkåret om at fellingene bare kan tillates hvis formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. § 18 andre ledd i nml.

Sekretariatet skriver i innstillingen:

Ulemper og belastning knyttet til de ulike hensynene kan delvis avhjelpes gjennom andre tiltak enn lisensfelling. De negative virkningene knyttet til konfliktnivået og manglende tillit til rovviltforvaltningen, blant annet som følge av manglende forutsigbarhet, kan likevel ikke avhjelpes gjennom slike tiltak.

Dette stemmer ikke. For det første er det ikke tilstrekkelig å nevne «andre tiltak», men uten å redegjøre for hva disse er.

For det andre er oppfatningen av at konflikten kan dempes og tilliten til forvaltning økes kun ved å drepe ulv, ikke kunnskapsbasert og unnlater og ta hensyn til noen av de viktigste faktorene som driver konflikt. I tillegg viser erfaringer at lisensfelling av ulv kun har økt konfliktnivået i samfunnet og fortsetter å skape konflikt også lokalt, men de stemmene som vil ha ulv der de bor, er helt utelatt fra rovviltnemndenes vurdering.

NOAH henviser her til forvaltningsplan om ulv i Finland hvor det er påpekt at lisensfelling ikke nødvendigvis vil øke toleranse for ulv og kan i stedet forsterke sosiale normer som godtar dreping av dyr som en akseptabel måte å forholde seg til dyr på.⁵ Det er også anerkjent i planen at polarisert opplysning av ulveforvaltning i media øker konfliktnivået og at staten bør gjøre innsats i å takle dette problemet.

Etter NOAHs oppfatning bør økt aksept av og toleranse for rovdyr være både hovedformålet av og utgangspunktet i konfliktdempingen. Vi henviser her til en studie fra 2013 hvor det ble belyst at kommunikasjon om fordeler av rovdyr til mennesker har avgjørende betydning dersom man er opptatt av å skape mer toleranse for rovdyr (og dermed dempe konflikten): «*Information about the benefits people gain from bears, in combination with information about how to reduce risks posed by bears, increased subjects' acceptance of bears in their region. Information about how to reduce risks alone (without accompanying information about benefits) decreased subjects' acceptance of bears, possibly by increasing the salience of risks.*»⁶

NOAH mener dermed at rovviltnemndenes vurdering av dette vilkåret er mangelfull og at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt.

NOAH anfører at vilkårene for lisensfelling av 14 ulver utenfor ulvesonen ikke er oppfylt, jf. § 18 i naturmangfoldloven, og ber om at rovviltnemndenes vedtak omgjøres slik at det ikke tillates noen

⁵ <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161866>

⁶ Slagle, K., Zajac, R., Bruskotter, J., Wilson, R., & Prange, S. (2013). Building tolerance for bears: a communications experiment. *The Journal of Wildlife Management*, 77(4), 863-869.

lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen. Dersom vedtaket opprettholdes, bør det inkluderes et vilkår i vedtaket om forholdsregler for å unngå felling av ulver utenfor ulvesonen som tilhører revir som hovedsakelig ligger innenfor ulvesonen.

Med hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter

v/

(sign.)
Siri Martinsen
Leder og veterinær

(sign.)
Katrin Vels
Jurist

Rovviltets Røst
pb 1410
2406 Elverum

Elverum, august 31. 2022.

Statsforvalteren i Oslo/Akershus

Statsforvalteren i Innlandet

Miljødirektoratet

Klima og miljødepartementet

Rovviltets Røst (heretter kalt RR) påklager rovviltnemndenes fastsetting av kvote og fellingsområde for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen sesongen 2022/2023.

RR mener sekretariatets innstilling til rovviltnemndenes vedtak i for liten grad oppfyller rovviltforlikenes målsetning om «utbredelse av rovviltartene i deres naturlige utbredelsesområder og opprettholdelse av intakte økosystemer.

I stedet er vedtaket fokusert på en unaturlig og menneskeskapt forventning om at husdyr avlet opp på menneskers premisser skal kunne slippes fritt i utmark med minimalt overfladisk tilsyn uten konsekvenser, noe som hverken er bærekraftig eller spesielt fornuftig samfunnsbygging.

Argumentasjonen med at «uten sau gror landet igjen» er både uredelig og sannhet med store modifikasjoner. Sau er en selektiv beiter og vil ikke alene «holde åpent noe kulturlandskap». Ser vi tilbake til ryddingen av landet, ser vi at innsatsen innebærer en mer mangesidig beiting av en rekke husdyrarten som hest, storfe og geiter i tillegg med menneskers innsats for rydde det kulturlandskapet vi har.

Fritt slipp på utmarksbeite av nærmere 2, 5 millioner småfe utfordrer også andre deler av Stortingets forlik om rovvilt og vår sameksistens. Det innbefatter småfeets påvirkning av øvrige arter i norsk fauna og smitte mellom - og til - viltlevende arter. CWD-utbruddet er et element, et annet smitte av moskusen på Dovre et annet.

I tillegg vi ta med momentet med at ved dagens driftsform i beitenæringa med småfe erstattes skade på produksjonsskog med uhørte summer. Hvor lenge skal forvaltningen og regionale og lokale politikere fortsetter å bygge på råtten grunnmur før den kollapser totalt, gjenstår å se.

Fraværet av naturlig tilhørende rovdyr eskalerer og forsterker de negative effektene av klima- og naturkrisa vi står i.

Bærekraftig er det ikke og ødsling av samfunnets ressurser!

RR mener at det totale jakt- og forfølgelsestrykket på alle våre rovdyr er for stort, at enkelt hendelser, som blant annet forstyrrelser av revir med løs hund, målrettede uttak av spesielt hunddyr i vår sør-skandinaviske ulvebestand undervurderes, ignoreres og dog dekkes over - har større negative innvirkning på rovdyrbestandene i norsk fauna enn forvaltningen og myndigheter kommuniserer.

Vi merker oss også den totale mangel på vilje til å vise adekvate eller relevante alternativer til avliving.

Ulv er i utgangspunktet totalt fredet og det er ulovlig å felle ulv i Norge. Forvaltningens og rovviltneemndenes totale mangel på vilje til å fremvise adekvate vurderingskriterier for hvorfor annet enn kostnad fremstilles ikke, når man konkludere «ikke hensiktsmessig».

Igjen vil vi påpeke at som alle samfunnsinstitusjonene må forholde seg til maktfordelingsprinsippet eksisterer de en naturlig orden selv i vår menneskedominerte fauna. Den ordenen må ligge til grunn for menneskelig aktivitet. Sameksistens er bærekraft og gevinsten er gjensidig høstbar reproduksjon.

Rovviltneemndenes vedtak bidrar ytterligere til desimering av ulvebestanden med for sterkt jaktrykk, manglende vilje adekvate andre løsninger enn avliving og samfunnets manglende evne til å ta tak i de illegale jaktmiljøene.

Videre finner ikke RR de nevnte tiltakene for ivaretagelse av genetisk viktig genmateriale tilstrekkelig. For mye tillegges tilfeldigheter og jegernes gode vilje og eget overvåkningsapparat fremfor innhenting av relevant DNA i felt før individet er felt!

Ift. Setten-reviret er det godt mulig evt. valper derfra ikke vil vandre østover, men derimot ut av ulvesonen. Dersom de blir skutt i lisensjakt utenfor sonen er det intet mindre enn katastrofalt. Blir vedtaket stående mener RR at fellingsområdet bør tilpasses slik at områdene i nærheten av Setten-reviret blir unntatt felling. Vest for reviret ligger beiteprioritert område, men på denne tiden er jo ikke beitedyr ute.

Ut fra dagens informasjon om ulvebestanden i form av offentlige og foreløpige rapporter og målsetningen om "levedyktige og livskraftige rovdyrstammer i deres naturlige utbredelsesområder» - kan ikke RR se at det er handlingsrom for uttak av ulv i Norge.

Etter de siste års uttak, både innenfor og utenfor sonen mener RR vedtaket er bekymringsfullt. Vi mener også naturmangfoldlovens § 9 - "føre-var-prinsippet" må ha betydning for vedtaket.

Med rovviltneemndenes vedtak styrer man pr. dagens informasjon mot 2 helnorske ynglinger 2022. I tillegg er det med rette reist spørsmål om den sør-skandinaviske ulvebestanden i en bestandsbiologisk forstand kan karakteriseres som Viable (GYBS)!

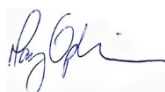
Lov og forskrift åpner for uttak at kritisk truede arter kan tas ut med hjemmel i nødvergeparagrafen ved direkte angrep på husdyr som etter RRs syn er mer enn tilstrekkelig verktøy for en konfrontasjon mellom rovvilt og husdyr!

RR krever vedtaket avvises.

For Rovviltets Røst

Anne Margrethe Vadder
Leder

May Opheim
Styremedlem